05.03.2025. 21:34
Погледано: 991 пута

Играмо се, учимо и растимо заједно

Начин организовања, вођења и сумирања резултата рада партнерског односа у разреду је изазов који ћу покушати описати. Сурадња најмање двоје људи доноси више од рада појединца

ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

Чврсто вјерујем да су разреди у којима радимо наша особна креација, прилика у којој зависно од идеја, енергије и давања себе зависи развој дјечије разиграности, али и слободе мисли, данас једног дјетета, а већ сутра одраслог бића. Рад у разреду значи стални покрет и преокрет, промјену и унапређење, властити избор и дјеловање, прилику да покажемо своју оргиналност. Одувијек ми је било важно да дјецу научим да кажу шта воле и желе, шта им смета или не одговара чиме их заправо учим да преузимају одговорности за свој живот. Свако дијете у разреду је јединствено и у складу са својим могућностима постиже велика дјела. Радећи у разреду схватите да бисмо из тих дјела требали учити сви... и родитељи и учитељи, али и друштво у којем живимо.

Водећи се чињеницом да не постоји особа која зна све, заснивам и свој рад у разреду. Сматрам да требамо учити једни од других, дијелити знање јер се дијељењем знање увећава. На овај начин смо сви ми из ИИИ -1 разреда укључени у процес учења. Стећи нека

нова искуства и унаприједити властито знање је непроцјењиво искуство у
којем свако од нас увијек добије више. Ријеч је о заједничком раду и сарадњи у којој једни другима помажемо и постајемо добитници јер увијек сањамо, планирамо и веселимо се некој новој активности.

Начин организовања, вођења и сумирања резултата рада партнерског односа у разреду је изазов који ћу покушати описати.
Сурадња најмање двоје људи доноси више од рада појединца. У школској пракси нису ријетки примјери непотпуне комуникације између родитеља, ученика и упосленика школе. Партнерски однос је добар и брз начин доласка до продуктивних рјешења. Помаже ђацима, родитељима и наставницима да се договоре како ће своје појединачне и групне интересе и потребе остварити за заједничку добробит. У школској 2016/2017. години у развоју партнерства са породицама циљ је био узајамно боље упознавање, укључивање родитеља као предавача у наставу или водитеља радионице што је довело до међусобног поштовања, повјерења, толеранције, отворености једних према другима, а самим тим и олакшане социјализације ученика који су постигли одличан успјех у првом разреду.

У школској 2017/2018. години циљ је био створити позитивно мишљење о партнерском односу породице и школе у локалној заједници, подизањем разине квалитете нашег партнерства и стварањем посебно креативног и иновативног окружења за учење, али и указати на најважније кораке које треба провести када је у питању укључивање родитеља и заједнице у учење ученика. У школској 2018/2019. години циљ је изградити разредну културу у којој дијете учи од д□јетета при чему је умножавање знања свакодневица.

ДЕТАЉАН ОПИС:
ПОЛАЗИШТА
Свјесна сам и прихватам чињеницу да помисао на учионице нема увијек позитивне асоцијације јер у њима често морамо радити нешто за што у одређеном моменту и нисмо баш спремни. Није једноставно плесати и пјевати када нам није до тога, прочитати или препричати причу која није интересантна, сједити и када нам се не сједи или добити лошу оцјену. Понекад, није једноставно прихватити чињеницу да учитељи присуствују понашањима која родитељи често не могу да замисле, што за исход има комуникацију у којој изостаје поштовање, повјерење и основна култура, а у вези с тим непотпун успјех д□јетета, али и мотивираност родитеља и наставника за сарадњу.
Мени лично није једноставно остати равнодушна на подцјењивачки однос према наставничкој професији који веома често неки родитељи покажу већ на почетку првог разреда, а неки такав однос имају до краја четвртог разреда. Тешко је у таквим ситуацијама водити, подржавати, савјетовати и указивати што је суштина мог посла.
Зато волим вјеровати да готово сви воле нешто научити, примијенити то и због тога се трудим већ у првом разреду, при првом сусрету са родитељима укључити их у организацију рада нашег разреда при чему акценат стављам на смисао принципа „очигледног“ који

олакшава додир са стварношћу. Требали бисмо једни другима пружити максималну подршку у циљу постизања онога што је у најбољем интересу дјетета. Вјерујем да ако свако од нас „угради“ дијелић себе у рад разреда, дјеци дајемо могућност да буду оргинални и способни да надмаше и себе и нас. Дакле, ја сам увијек за партнерски однос, а специфичност партнерског односа у нашем разреду огледа се у томе што и родитељи и ученици између осталог постају водитељи часа или радионице на којим се често нађем у улози ђака, асистента или ментора. Овај вид партнерства захтијева одговоран приступ и уважавање правила која поставимо на почетку школске године што често није једноставно, али коначни ефекат који смо постигли у првом разреду је био инспирација да и у наредној школској години (готово сви) максимално искористимо своја индивидуална знања и потенцијале. Озбиљније смо се организовали, припремили план и програм различитих активности, реализирали их и промовирали заједнички рад на web-u школе у циљу промоције значаја партнерског односа родитеља и школе. Након низа различитих активности уочљив је напредак код већине ученика који су стекли нека нова знања и развили низ нових вјештина које су им помогле (на почетку ове школске године) да као прави стручњаци промовирају значај читања, те познавање и примјену одређене технике на радионици „Читање је cool“. Петнаест ученика је показало отвореност за нове ситуације, позитивно мишљење, самопоуздање, спремност за помоћ, а десет ученика је изабрано за „ментор-другара“ који ће поучавати своје вршњаке (изабрали другари у разреду).

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Увијек је добро знати да „она друга страна“ цијени труд који улажемо у рад било да се ради о ученицима, родитељима или наставницима. Ученици су од првог разреда, уз сталну подршку и помоћ родитеља и учитељице организовањем заједничких активности открили своје способности и тако смањили осјећај овисности о другима, преузели одговорност за властито учење, видјели себе као дијете које се игра, учи и мијења средину у којој живи. Дјељењем међусобног знања родитељи и учитељица уче дјецу да буду тим, дијеле знање и на тај начин једни другима помажу, осјећају се прихваћено и вољено, сигурно, задовољно и сретно, а постижу максималан индивидуалан развој.

Жеља ми је била да у сарадњи са родитељима покажем и мотивирам дјецу да властитим трудом и радом могу постићи оно што желе, постану тим који мотивира, од којих и одрасли могу и требају учити, да схвате да је знање увијек представљало моћ и да требају сваки дан дијелити знања и информација које посједују јер на тај начин постају бољи. Оно што сам очекивала да ће дјеца знати, моћи и разумјети након описане праксе је видљиво. Дјеца из разреда од којих су већина осмогодишњаци су спремни и несебично дијеле оно што знају. Непроцјењиво је искуство гледати дијете овог узраста које паралелно рјешава своје задатке и помаже другару да дође до рјешња за свој задатак. Непроцјењиво је искуство гледати дјецу како бирају „ментора другара“ који ће му помоћи да савлада одређену технику, припреми и презентира тему помоћу исте технике. Готово сви ученици у разреду се радују новој радионици, истражују и резултате истраживања приказују помоћу

различитих техника од којих су им најдраже: техника „Шест шешира“ и „Мапе ума“. Сваким даном су заинтересованији за нешто ново, предлажу и дају допуне за предложено. Отворени су за све видове сарадње.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

При различитим истраживањима често сам наилазила на примјер приче о кинеском бамбусу која се узима као примјер приказа неког развоја у којем је потребно стрпљење и рад за видљив напредак. Када се посади сјеме те биљке, за четири године раста не види се ништа осим танког изданка. У петој години раста бамбус нарасте 32 метра. У развоју дјетета много је тога што је слично развоју бамбуса. Ни родитељи, ни учитељи, ни друштво не могу од дјетета очекивати савршенство у писању и читању, рачунању, цртању или пјевању на крају четвртог, а камоли првог разреда. То је процес који захтијева вријеме, али често неки родитељи захтијевају резултате одмах. Постоји неко неписано правило по којем дијете мора имати све петице. Више се „нико“ не жали на недовољан успјех јер је заправо највећи проблем добити четири. О јединицама се не размишља. Отежавајућа околност је и „дефиниција“ по којој су немирна дјеца и дјеца која не поштују правила, која гурају и ударају само мало слободнија и отворенија дјеца. Да је описано реалност и наша свакодневница увјерила сам се и сама у првом разреду, школске 2016/2017. године. Док се већи број родитеља с описаним ситуацијама суочавао реално, пар родитеља је показао осјетљивост и тешко се носило с истим што ми је отежавало рад у разреду. Додатни проблем је била и бројност разреда (16 ученика и 12 ученица) од којих је један ученик пратио програм по индивидуално прилагођеном плану и програму, један ученик је имао индивидуализиран и два ученика посебан приступ у настави, а нисам имала асистента. Асистента немам ни данас.

Тешко ми је било само причом убједити „осјетљиве“ родитеље да буду стрпљиви, наставе вриједно радити и буду упорни у ономе што дјетету слабије иде. Још је теже исправљати „дефиниције“ по којима је неко слободнији и отворенији. Тешко је бити свједок ситуација у којим група дјечака гурне дјевојчицу низ степенице, међусобно се боду шестарима, ударају боцама пуним воде, а родитељи налазе оправдање у чињеници да се то десило на одмору и пред разредом. Веома често сам наилазила на зид и отворено признање да нисам добро схватила ситуацију, да сам узела пик на дијете и да сам презахтијевна учитељица. У разреду у којем нема средине, одлучила сам да успијем и помогнем родитељима да прихвате разред онакав какав јесте, да размјењујемо мишљења с циљем доласка до коначних рјешења и компромиса. Захтијевала сам да заједно радимо на повећању пажње и интересовања у свим подручјима рада. Предложила сам да се родитељи директно укључе у рад школе реализацијом часова или радионица које они воде при чему је учитељица ментор, асистент или ученица, да родитељи буду гости или посматрачи рада у разреду при чему имају прилику видјети како се дијете понаша у раду са вршњацима, да прихватимо једни друге онакве какви јесмо и да се подстичемо у раду, да на нов начин посматрамо или мислимо о познатим стварима, да једни другима дајемо шансу за приказ оног што најбоље

знамо, да међусобно дијелимо знање и будемо примјер добре сарадње прије свега нашој дјеци у разреду, а онда и осталим судионицима одгојно образовног рада. У реализацију наведеног кренула сам са пар најхрабријих родитеља који су поред свих својих редовних обавеза, додатно се активирали око заједничких активности тако што су показали и научили нас оно у чему су они добри. Држали су часове и радионице које су пажљиво осмишљене и с пуно љубави реализиране у разреду. Оспособили смо и пар ученика да поучавају своје другаре из разреда, организовали
смо посјету ученика из друге школе од којих смо учили како се свира одређени музички инструмент и постаје успјешан музичар, понеки родитељ је ишао с нама на излет, мотивирали су и ученике и учитељице осталих разреда да учествују у аеробику који они воде, увели су нас у свијет јоге, зумбе, одбојке, стоног тениса. Родитељи су организовали и такмичење у којем су ђаци радо учествовали и некако најважније дали подршку затвореним и стидним ученицима, те дјеци која имају одређених потешкоћа у говору да савладају страх од јавног наступа (хол школе), те заједно с дјецом изашли на сцену и приказали резултате до којих смо дошли у ђачком истраживачком
пројекту „Значај игре у настави Тјелесног и здравственог одгоја“
Мало помало, заједничким радом смо долазили до све бољих резултата...све је више било родитеља који су се жељели прикључити заједничким активностима, а однос дјеце у разреду се поправио, те смо полако, али сигурно почели градити тим.
Међусобно смо препознали знања, вјештине и ставове једни других као драгоцјене, те смо их адекватно искористили што је опет довело до бољег физичког, психичког, емоционалног, социјалног и интелектуалног развоја ученика нашег разреда.
Вјера да ћемо успјети, те да ће и оне који нису вјеровали запањит резултат и промјена, баш као и раст бамбуса, а мотивирана успјехом који смо постигли у првом разреду наставила сам са потицањем Заједничких активности и другом разреду. Родитељима сам на првом родитељском састанку презентирала нацрт заједничког дјеловања при чему сам више пута истакла да је то само нацрт који се може допуњавати и да од родитеља свакако очекујем да реагују на оно што није добро, предлажу и дају боље идеје. Замисао је била да се сви родитељи подијеле у више група (број чланова у групама не мора бити исти) које ће изабрати одређено подручје сходно афинитететима и жељама које имају, постати стручњак у том подручју, те властим примјером мотивирати ученике
да се окушају и можда постану стручњаци исте области. Задаци унутар група су били различити. На моје велико изненађење готово сви родитељи пријавили су се за неку активност што је и показатељ да смо у првом разреду били на добром путу. Послије родитељског састанка започели смо неку врсту заједничког истраживања, те смо
направили корекције првобитног нацрта који смо претворили у прави пословни план који смо у потпуности реализирали, а у току школске године рађале су се и неке нове идеје у којима смо уживали.
Равноправно смо радили за добробит дјеце при чему смо и наш рад промовирали објављивањем текстова на школској web страници у циљу промоције значаја партнерског

односа родитеља и школе у заједници. Након реализиране активности, написала бих текст који родитељ прочита и одобри, а затим бисмо га и објавили.
Великодушност, даривање, емпатија и помоћ су четири велике ријечи које описују реализацију Заједничких активности, а колико нама то значи показали смо прављењем диплома, захвалница и признања за реализиране активности и „свечано“ их уручивали родитељима. На почетку ове школске године урадили смо и радионицу на којој су дјеца избором ријечи кроз Мапу срца показали шта им значи наш заједнички рад. . Да и родитељима пуно значе. Заједничке активностиувјерила сам се више пута до сада, а ове школске године пријатно изненадила када су на родитељском састанку тражили неке нове активности које ћемо заједно реализирати, три маме су предложиле да и оне иду на теренску наставу како бисмо лакше реализирали замишљене активности у Травнику. Вјерујем да смо заједничким радом полако, али сигурно изградили тим у којем ученици осјете топлину и љубав, те је постепено и сами међусобно шире, али и преносе на особе са којима долазе у сусрет. Да дјеца могу учити
једни од других, једни другима бити „ментори-другари“ показали су већ на почетку ове школске године када смо реализирали радионицу „Читање је cool“.

Петнаест ученика је веома успјешно кроз неку технику презентирало свој доживљај књиге Зелена шума, при чему су дјеца посматрачи/гледаоци (нису анализирали дјело) изабрали свог „ментор-другара“ који ће га поучити одређеној техници и мотивирати за читање. Већ сада већина ученика у разреду износи своје идеје и ставове, при чему се ствара олуја предивних идеја захваљујући којима рад у разреду није заснован на навикама и рутини. Предност дајемо свему што је другачије и љепше, а да дјеца имају сјајне идеје показали су и на радионици „Моја очекивања у школској 2018/2019“ , захваљујући којој сам добила идеју о формирању групе која ће водити и уређивати Кутак за вршњаке (web школе).
Чврсто вјерујем да ће се испунити жеља у којој ћемо активирати и отворит и онај мали број ученика који су још увијек повучени или стидни. Да све није једноставно и идеално у реализацији Заједничких активности показује и мој осврт кроз SWOT анализу, али овакав однос пружио нам је прилику да уживамо у заједничким дружењима. Заједно смо смислили више идеја и рјешења одређених проблема него што би то могао само појединац (у традиционалној настави учитељица). Искрено се надам да ће овакав вид комуникације бити обостран и надопуњујући до краја четвртог разреда, и да ће „моји“ ученици и родитељи позитивно се односити једни према другима до краја свог школовања, а да ће примјером тимског рада од петог разреда помоћи и неким другим наставницима да дођу до закључка да је партнерство виши ниво комуникације за који се вриједи потрудити.

ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ
У протекле двије године, свакодневна отворена комуникација, тимско дјеловање, пружање могућности родитељима да и сами припреме и реализују час или радионицу у разреду, те судјелују у низу других активности код родитеља је изазвао осјећај стварног припадања разреду. Родитељи су осјећали искрену добродошлицу што су истицали и захваљивали се

за пружање могућности да воде, подржавају, савјетују и указују баш као и учитељица.
Већина нас се трудила да што боље разумијемо једни друге, често смо си тражили помоћ што би требало бити свакодневница односа родитељ - ученик – наставник. Ја сам добила најбоље „асистенте/сарднике“ у настави, а дјеца су добила „слику“ позитивног примјера сарадње, што је мало помало довело до боље сарадње између дјеце, а појединачно до стварања свијести о самом себи, самоконтроле, мотивације и емпатије. Очигледним примјером заједничког рада дјецу смо охрабрили да комуницирају, учествују у различитим активностима, науче да дијеле и међусобно сарађују, те мало помало постану тим у којем је примјетна равнотежа. Развили смо стрпљивост и створили окружење у којем су дјеца охрабрена да изражавају идеје, неслагања и осјећања. На примјеру различитих активности дјеца показују да су још увијек дјеца која се највише
воле играти, али су и дјеца која отворено признају своје снове и вјеровања... чуде се, истражују, читају, испитују и проналазе рјешења да једни другима помогну. У нашем разреду је видљиво да дијете учи од дјетета. Када се два седмогодишњака добровољно пријаве да помажу другарима или када осмогодишњаци изаберу „ментора-другара“ који ће помоћи у савладавању и примјени одређене технике при чему „ментор“ отворено показује задовољство јер је изабран и силно се труди да његов вршњак успије, када и учитељице ИИИ-2 и ИИИ – 4ођељења желе да „ментори – другари“ поучавају ученике поменутих одјељења, када се родитељи добровољно пријаве да помажу, када у овако бројном разреду са раније описаним потешкоћама оспособите 15 ученика да презентира, мотивира, а десет их одлично поучава знате да сте успјели.
Додатни коментари и сугестије другим наставницима; „ Машта, та величанствена врлина, дјелује на све, мозак, срце, интелигенцију. Без маште све је изгубљено.“
Франсоисе Саган
Улога наставника се одавно промијенила...У свијету великих промјена и информацијских достигнућа од нас се очекује креативност и смисао за стваралаштво, способност уочавања, предвиђања и рјешавања проблема. Очекује се и да будемо мотивирани за упознавање ученика како бисмо лакше препознали и приступили проблемима које свакодневно сусрећемо у наставној пракси. Очекује се и да од разреда стварамо тимове који ће беспријекорно функционисати јер појединац има све мање могућности да сам испуни захтијеве који се од њега очекују, а који ће се очекивати од дјеце као одраслих особа у будућности. Очекује се да помогнемо родитељу да дјелује успјешније у родитељској улози, да реално прихвати и носи се са одређеном ситуацијом што често наставницима прави највећи проблем. Очекује се да своје слободно вријеме посветимо школи. Очекује се да са смијешком сједимо на сједници која се често заврши у 20,00 сати. Очекује се пуно тога од наставника и треба да се очекује јер је то природа овог посла, али је помоћ надлежних често изостављена. Често смо препуштени сами себи при чему смо приморани да изналазимо начине и сами себи помогнемо онако како најбоље знамо и умијемо. Слажем се да је умијеће од разреда направити тим. Начин рада који сам изабрала да се повежемо и створимо тим није нимало једноставан, иако је већина ученика и родитеља показала

спремност да прихвате тимски рад чији је крајњи циљ добробит свих нас. Сигурно је да сама не бих успјела. Описана пракса јасно указује да заједнички рад родитеља и учитеља има веома важну улогу у систему организовања рада разреда. Показали смо да се заједничким радом рађају нове идеје, нове опције, приступи и могућности. Описом праксе кроз овај рад јасно је видљиво да успјешна сарадња и тимски рад долазе као резултат квалитетног организовања. Да би рад у разреду био квалитетан неопходно је да се сви кораци проведу у цјелости и да буду усмјерени ка коначном циљу – добробити свих нас. Заједнички рад/тимско дјеловање у разреду/школи има подједнаку важност као и у другим организацијама уз разлику што је заједнички рад родитеља-ученика-учитељице много сложенији и осјетљивији због емоција и захтијева посебне вјештине које бисмо требали имати. Задовољство је посматрати родитеље различитих професија како се сналазе у разреду као предавачи или водитељи најбољих радионица! Изазов је питати шта жели, какве су вриједности, циљеви и које резултате очекује друга страна! Импресивно је оставити утисак на дјецу и посматрати их како им је стало да они, али и њихови вршњаци успију! Захвална сам за стрпљење и труд који родитељи улажу у све активности које предложим, али и сретна јер родитељи предлажу! Захвална сам и сретна јер већина родитеља у нашем разреду потиче и жели да дјеца уче за знање, а не за „оцјене“! Захвална сам јер је већина препознала и примјетила колико свако од нас ради, улаже труд, снагу, стрпљење, креативност и љубав која је потребна за рад у разреду. Вјерујем да на овај начин постајемо бољи људи, а суштина живота јесте бити добар
човјек!

Искрено се надам да ћемо сви ми из ИИИ – 1 одјељења бити неком инспирација за унапређење властитог рада...можда и инспирација да се у наредној години организује додјела награда за најиновативније родитеље јер сам у мноштву различитих, дивно осмишљених и реализираних активности научила више него на неком од семинара
на којем се презентира оно што је записано у уџбенику...У мноштву реализираних активности тешко се одлучити за најбоље, а у протеклој 2017/2018. години „проблем“ сам ријешила „пребацивањем лоптице“, те су дјеца у избору била јединствена и за најбољу радионицу изабрали практичан рад једног тате, који је радионицу зачинио с пуно љубави и пажње сваком дјетету!

Collections

НИН 2018